

Vízellátás, csatornázás, tömegközlekedés

Tanácskozás

a 4. számú tanácskozási központban

A múlt héten tartott tanácskozási központban (71-75. számú választókerület). Telt ház volt a kerekasztali pörkötésben, a későbbi jövőre már csak nehezen találtak ülőhelyet: mintegy hatvanan gyűltek össze, hogy meghallgassák a közérdekű kérdésekről szóló tájékoztatót, s elmondják véleményüket, javaslatukat.

A tanácskozáson részt vett dr. Kántor Béla, a Debrecen városi Tanács V. B. Hivatalának elnöke is.

A vízellátás, csatornázás és a tömegközlekedés helyzetéről, az 1984. évi tervekről és feladatokról Kovács Lászlóné, a városi tanács építési és közlekedési osztályának helyettes vezetője beszélt.

Kerekasztal

Mint mondotta, a Kerekasztal (kissé kibővítve a Mikepércsi út—Monostorpályi út által határolt területtel) vízgazdálkodási szempontból külön egységet képez. E területen az ivóvízellátás az 1975. évi 30 százalékos ellátottságról 1983-ra 85 százalékra emelkedett. Idén épült meg a Tátra utcában egy 400 méteres vízvezeték. A vízzel ellátatlan utcák közül a Györfly István utcai vízvezeték megújítását jövőre tervezik. A Mikepércsi úton a tervezett vízvezeték-építést egyelőre elhalasztják, mivel a munkák vagy a fasor kivágásával vagy területkiszáradással járnának. A vízvezeték megépítését a 47. számú fő közlekedési út szelvényeivel hangolják majd össze — a Mikepércsi uti ingatlanok vízellátása addig az Erdély utcáról biztosítható.

A Kerekasztal csatornázottsága megoldatlan. A területet ugyan kettészeli a város egyetlen elválasztó rendszerű szennyvízcsatornája, a konzervgyári, mely fejlesztendő, de pénzügyi lehetőségek miatt jelentősebb munkák az elmúlt időszakban nem voltak. Elvétel az Achim András utcai csatorna, amely az óvoda és a bölcsőde ellátása végett épült meg. A fejlesztés egyetlen lehetősége a lakossági szervezés és megvalósítás. Az árak sajnos magasak.

A belvízelvezetés szintén régóta megoldatlan. 1979-ben tanulmányterv, 1982-ben kivitelezési terv készült, sőt — a Kossuth Termelőszövetkezettel összhangban — a fő gyűjtő nyomvonala is ki lett jelölve. A munka jövőre kezdődhet, ha a kivitelezési keret jóvá lesz hagyva.

A tanács költségvetési keretéből próbálja megoldani a kisebb belvízes problémákat az Erdély, Kazár, Erdész utcákban az árokásás a lakosság feladata lesz, a tanács átereszcsövet ad.

Boldogfalvi kert

A Boldogfalvi kertben vízellátási probléma nincs, minden utcában van víz, illetve a térszerű területek (Cser köz, Úszó utca) ellátása is megoldható a jelenlegi hálózattal. Az ellátottsági szint az 1975. évi 40 százalékról 1980-ra emelkedett 100 százalékra.

A szennyvízelvezetés viszont itt is ugyanolyan gondokat jelent, mint a Kerekasztalban. Ami a belvizet illeti, a terület csatornázottsága megfelelő, a nyílt árkokat az ingatlanulajdonosok karbantartják. Egyedül gondot a Csónak utcai terület mentesítése okoz: a szintviszonyok miatt csatorna egyelőre nem épülhet — marad az esetenkénti szivattyúzás. Az Egykört utcai csatorna tisztán tartása jelent még problémát: személtalrakó helynek használják, így az éves kotrókrok nem sokat segítenek!

Az egyes gondokra, problémákra az építési és közlekedési osztály dolgozóit — Miklósi Ferencné közlekedési főelőadó, Varga László vízügyi főelőadó, Kiss László főelőadó, Gacsályi Sándor utfélyező — választották.

A krónikához tartozik: a tanácskozás este fél hatkor kezdődött, és nyolc óra után ért véget.

S. F.

Olajcsapda a Tiszán

Új módszert próbáltak ki a vízügyi szakemberek a folyók olajszennyezéstől való mentesítésére a Tiszán. Úgynevezett merülőfalat bocsátottak a vízre, amely megakadályozza a szennyezés továbbterjedését, s a sodrás irányában elhelyezett csapdába gyűjtötte össze az olajat. A kísérletet a Közép-Tisza vidéki Vízügyi Igazgatóság és a budapesti Árvíz- és Belvízkárelhárítási Szervezet szakemberei közösen hajtották végre a folyón Tiszafüred és Tiszabölgény között. (MTI-fotó — Csikos Ferenc felvétele — KS)

Közel az egymilliárdhoz

Meghatározóvá vált az ipar Hajdúnánáson

Megyénk egyik dinamikusan fejlődő városa Hajdúnánás. A város fejlődése folyamatos, s ehhez mindenekelőtt az itt élőknek kötelességük megteremteni a feltételeket. Ezt teszik évek, évtizedek, évszázadok óta.

A köztudatban Hajdúnánás mindenekelőtt mezőgazdasági településként él. Nem kétséges, hogy e város ma fejlett mezőgazdasággal rendelkezik, földjei szépen műveltek, termelvényeik korszerűek és bőségesek; a nagyüzemi mezőgazdaság régóta bizonyít, bizonyítja elsősorban a hozzáértést, a föld, a gazdálkodás szeretetét.

Am azt is tudjuk — s erre méltán büszkék a hajdúnánásiak —, hogy az utóbbi időben rohamos fejlődésnek indult az ipar. Jelentősége, szerepe egyre fokozódik, amit elvitatni nem lehet tőle.

Elvitatni nem is akarja senki. Sőt támogatni, erősíteni, stabilizálni akarják mind az itt élők, mind a megye vagy az ország irányítói, vezetői.

Meghonosodott

Távol áll tőlünk, hogy a mezőgazdaság szerepét, jelentőségét lebecsüljük. Sőt a város vezetői minden erővel támogatják annak fejlődését. Azonban mégis azt kell mondanunk itt is Hajdúnánáson: a városiasodáshoz, az igazi városi milió, városi forma és tartalom megteremtéséhez önmagában nem elegendő a fejlett mezőgazdálkodás. Ehhez ipar kell, s tudjuk, történelmileg bizonyított tény, hogy, ahol az ipar megvetette a lábát, a fejlődés, az urbanizáció sokkal gyorsabban vált. Ezért magára valamit is adó település — legyen az város — mindent elkövetett eddig is, hogy ipart honosítson meg határai között.

Igy történt ez Nánáson is. A korabeli dokumentumok alapján megállapítható, hogy az ipar megteremtésének alapjait az ötvenes években rakták le. Ekkor alakultak meg az első ipari szövetkezetek és tanács vállalatok. Ezek persze mai szemmel nézve kisüzemek voltak, létszámuk egyenként alig haladta meg a 20-30 főt. Jellemző, hogy 1959-ben a város ipari üzeminek létszáma alig ezer fő volt.

Azán a fejlődéshez a véletlenek is hozzájárultak.

Véletlenek? Nem is véletlen volt az, amikor az országos koncepció a vidéki iparfejlesztést kezdte előtérbe állítani, mondván, hogy nagyon is a fővárosba koncentrálnak az ipar, s elvették szabták meg, hogy egyrészt tehermentesítsék a fővárost, másrészt lehetőséget adjanak a vidéknek is iparra kifejlesztésére.

S az sem volt véletlen persze, hogy Hajdúnánáson meg egyre több szabad munkaerő gyűlt fel, s e munkaerő egyre erőteljesebben követelt magának teret, jobban mondva munkalehetőséget. A mezőgazdaság egyre kevesebbet foglalkoztatott, ahogy korszerűsödött, úgy vette át a gép, a technika a fő szerepet, s szabadult fel egyre több kézi munkaerő. Az ő számukra is sürgetővé vált újabb munkalehetőségek biztosítása.

Ez a koncepció újabb lendületet, újabb távlatokat jelentett kibontakozásban levő iparának — mondja Korényi Botondné, a hajdúnánási városi pártbizottság titkára. Őme a bizonyítékok: 1960 és 1980 között Hajdúnánáson közel 3000 új munkahely létesült. Ugyanebben az időszakban több mint 600 millió forintot fordítottak ipari beruházásokra a városban. A legjelentősebb fejlődés az Izzó, a Szellőzőműveknél volt, továbbá megépült a gabonasilós és a Ruhaipari Szövetkezet üzemháza. A fejlődést jelzi az is, hogy 1960-ban a város iparának éves termelési értéke alig érte el a 65 millió forintot. 1980-ban pedig ez az összeg már 900 mil-

ió forint fölé emelkedett, s napjainkban az egymilliárdos szintet célozták meg. A számok is azt bizonyítják, hogy a hetvenes évek végére az ipar addigi extenzív fejlődése befejeződött, s áttért az intenzív szakaszra, ami fontos fordulópont a város életében is.

Mit jelent a városnak?

Ma 14 ipari üzem működik, termel a városban. Főleg két ágazatot képviselnek: a könnyűipart és a gépipart.

Hogy mit jelent a városnak? — gondolkozik el Korényi Botondné. — Lehetőséget. A városiasodásra, a további városiasodásra és a fejlődésre.

Nánáson a hetvenes évek elején 2000 nő várt munkára. Óriási energia volt tehát kihasználtnak. Ipar nélkül ennyi munkásember nem talált volna magának munkahelyet. Nem engedheti meg magának egyetlen város sem, s ellentétes a politikákkal is.

Ma az iparunkban több mint 4000 ember dolgozik. A mezőgazdaságban már csak 2000. Megfordultak az arányok. S ez a jó, ez a szándék is.

Ez tehát a lehetőség. Hogy mennyiben városiasít az ipar? Gondoljuk csak el: iraguk az ipari létesítmények is új színfoltot jelentenek a város képén. A munkahelyek aztán sok mindent megtesznek dolgozóikért: a legfontosabb és a város szempontjából is roppant jelentőségű a munkások építése, az ehhez való hozzájárulás. Ezt minden ipari üzem vállalja, lehetőségeihez, erejéhez mérten. Nagy lehetőség ez, amit ki is használunk a város, a lakosság, a dolgozók érdekében.

De nézzük tovább. Egy pártbizottsági anyagban ez olvasható az ipar jelentőségének méltatása kapcsán: Az ipar megtelepedése a városban alapvető változást hozott a lakosság élet- és munkakörülményeiben. Ez egyértelműen arra utal, hogy új, korszerű munkahelyek létesültek, hogy az életkörülmények az újabb kereseti lehetőségekkel megváltoztak, javultak. Ugyanez a jelentés azt is megállapítja: a lakosság általános és szakmai műveltsége lényegesen megváltozott, érezhetően nőtt.

Ez utóbbi méltán nevezhető alapvető változásnak városunkban — mondja a pártbizottság titkára. — Mert éppen a munkássá válás folyamata példázta, a munkások kialakulását jelzi. Maguk a munkahelyek is szakmailag igényes munkát kívánnak, tehát a munkalehetőség támaszt követelmény azzal szemben, aki ott dolgozik. Csak így tudja elvégezni a munkáját olyan színvonalon, amelyet elvárunk a munkássá válás folyamatában. A munkássá válás pedig az emberben újabb készségeket szül, igényt támaszt másra is; nevezetesen az újabb ismeretek iránt, a tanulásra tehát, az önképzésre, ami az általános műveltséget is növeli végső soron.

Feltétlenül ki kell emelni a város szempontjából is nagy jelentőségű tényezőként azt, hogy az ipar jelenléte egy új réteg, a műszaki értelmiség megjelenését jelentette, illetve növekedését hozta magával. Azért mondom így, hogy növekedett, hiszen tudjuk, hogy a mezőgazdaság ma már ugyanúgy hozzájárul a műszaki értelmiség számának növeléséhez, mint az ipar, mert a korszerű, iparszerű mezőgazdaságban ugyanúgy megtalálható a műszaki értelmiség, mint az iparban.

Ma Hajdúnánáson mintegy 170-180 főre tehető a műszaki értelmiség. Nagy szellemi tőke ez. Nagyobb részük — 70-80 százalékuk — az ipar-

ban dolgozik. A város igyekszik őket idekötni, ami sikerrel járt, s megtartani őket nem kisebb szándék. Ez az értelmiség — ipari és mezőgazdasági egyaránt — fontos szerepet tölt be a város életében. Az egyik legdinamikusabban fejlődő réteg, számárányuk növekszik. A városban élő összes értelmiségiek ma 43 százaléka a területen dolgozik, vagy azzal szoros kapcsolatban áll. Ily módon nagy befolyással bír a dolgozók szemléletére is.

Jelentőségük tehát meghatározó, a termelés szempontjából nélkülözhetetlen. Ezt a város igyekszik is honorálni. Ugyanakkor ez a műszaki értelmiség sok gondot, nehézséggel küszködik. Például: korlátozott a szakmai fejlődés, továbbfejlesztés lehetősége. Munkájuk során kevés alkalom adódik a tervszerű, hosszú távú feladatok megoldására. Hátrányosan érintette őket, hogy felsőfokú végzettségük ellenére nagyon nehezen kerültek vezető beosztásokba. Ez utóbbi szerencsére érezhetően javult az elmúlt években.

A városnak tehát ezen a téren még sűrűs tennivalói vannak. Tudomásul kell venni, hogy ez a réteg a munkán túl is szeretne és akar valamit tenni. Önmagáért, de a várost is...

Kisugárzás

A nánási ipar természetesen nem csupán a városnak termel. Termékei eljutnak az ország minden részébe, de jóval túlhaladnak az országhatárokon is. Exporttevékenységük szembetűnő. Ez sok mindent bizonyít. Bizonyítja egyfelől a minőséget, másfelől a megbízhatóságot. Sok külföldi céggel van kapcsolat a nánási üzemeknek, gyáraknak, gyáregységeknek. Az ipari termékeknek 40 százaléka exportra kerül. Ennek 70 százaléka tőkés országokba irányul. Az Izzó termékeinek 70 százaléka jut el külföldi országokba, a ruhaipar és a textilipar termékei pedig még ennél is nagyobb arányban, 80 százalékban kerülnek exportra.

Ennek persze megvannak az előnyei — de hátrányai is. Az előny a meghatározó: mindenekeelőtt a külfölddel való kapcsolat, a külföldi megrendelések azt eredményezik, hogy például korszerű gépi berendezések, korszerű technika került az üzemekbe. Nem mindegy az, hogy a dolgozók milyen berendezésekkel dolgoznak. Az export országos irányzat, tehát a népgazdasági szempontok sem elhanyagolhatók. Hátrány? Sokszor csak igen rövid határidő áll rendelkezésre egy-egy megrendelés teljesítésére, a gyártásra. Ez gyakori átállást jelent, ami sokszor idegesítő. De ezeket a nehézségeket az üzemek eddig még mindig legyőzték.

S talán legyőzik azokat a gondokat is, amelyek más területeken jelentkeznek, s amelyek a hazai ipar gondjait tükrözik — bár Korényi Botondné szerint ezek itt Nánáson jóval kevésbé érezhetőek, szerencsére. S abban is biznak — méltán — a város vezetői, hogy azokat a feladatokat, amelyeket a jövőre vonatkozóan meghatároztak az iparban, az üzemek teljesíteni tudják. E feladatok között ilyenek: a kétségtelenül meglevő tartalékok kiaknázása, a versenyképesség fokozása, a rugalmasságra való törekvés, a szakképzettség további fokozása, a vállalat belső szabályzó rendszerének javítása, a vállalkozókészség előtérbe állítása, a munkahelyi légkör, a fegyelmel javítása. Mind-mind olyan feladatok, amelyek elsősorban az itt dolgozókon múlnak s nem pénz, nem beruházás függvénye.

Épp ezért a megvalósításuk elsősorban a nánásiak feladata.

Boda László

A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI TANÁCS TÁJÉKOZTATÓJA

Eredményes a szigorúság Hajdúszoboszlón

A Hajdúszoboszlói Állami Gazdaságnak csaknem 1200 állandó dolgozója van. Rajtuk kívül a nyári idényben még öt-százán dolgoznak a gazdaságnak. Munkát 54 IFA teherautó, 80 erő- és munkagép, 30 darab önjáró betakarító, illetve talajművelő gép segíti. Ezek az adatok önmagukban is mutatják, hogy mennyire szerteágazó és felelősségteljes munkát kell végezniük a balesetmentes közlekedés érdekében. Am ha az előbbiekhöz hozzáadjuk, hogy a gazdaságnak két termelési körzete van, s e két körzet között is naponta közlekedni kell, maris látjuk, hogy nincs könnyű helyzetben Szimcsák Kálmán, a Hajdúszoboszlói Állami Gazdaság munkavédelmi vezetője (egyben forgalombiztonsági előadója). Ot kérdeztük a gazdaság területén végzett baleseteket megelőző munkáról.

— Milyen időközönként ellenőrzik a gazdaság gépjárműveit?
— A két körzetre önálló forgalombiztonsági szabályzatot készítettünk. Ebben meghatároztuk a feladatokat, az anyagmozgatás rendjét, a szükséges ellenőrzéseket.

Meghatározott kilométer, illetve üzemóra teljesítése után olajcsere és műszaki átvizsgálásra mennek a járművek. Ekkor automatikusan felülvizsgálják a féket és a kormány-művet. A gépkocsivezető csak úgy adhatja át a gépet, ha elmondja a hiányosságokat. Ezt követően kerülhet csak a gépjármű, illetve a munkagép a szervizbe. A javítás után a gépjármű vezetője köteles az elvégzett munkát tételesen ellenőrizni. A rendszer hatékonyságát bizonyítja, hogy kifejezetten műszaki hiba miatt üzemi balesetünk nagyon régen volt.

— A Hajdúszoboszlói Állami Gazdaság részt vesz a Vezess balesetmentesen mozgalomban. Milyen eredményeket értek el?
— A városban a nagy fuvaroztatók, nagy gépjárműparkal rendelkezők közé tartozunk. Általában a harmadik, negyedik helyen végzünk a versenyben, s ebben nem kis szerepe van, hogy évente 26 óras KRESZ-tanfolyamot szervezzünk a hivatásos gépkocsivezetőknek és azoknak, akik valamilyen formában térítést kapnak a gazdaságtól. Korábban a TIT szervezésében, idén az ATI oktatónak részvételével tartottuk az előadásokat. Ezeket tesztlapos vizsga zárja, majd mindig eredményesen.

— A gazdaságnak tehát van kidolgozott, rendszeres karbantartási terve, és folyamatosan képzik a gépjárművezetőket. Hogyan ellenőrzik az oktatás hatékonyságát?
— Havonta forgalombiztonsági ellenőrzéseket tartunk. Ez nem kis feladat, hiszen az 1-es körzethez tartozik Hajdúszoboszló városkörnyéki községe, Ebes is. Az ellenőrzés kiterjed a meliorációs főmérnökség járműveire is. Ha egy gépjármű forgalombiztonsági szempontból nem bizonyul megfelelőnek, azonnal küldjük karbantartásra.

Az irányított karbantartás rendszerét három esztendeje vezetjük be. Alapvető szabály, hogy ilyenkor felelős vezető köteles jelen lenni, s ellenőrizni a munkát. Amikor egy-egy gépjármű forgalombiztonsági szempontból nem megfelelő minőségű, megy a szervizbe, a javítás végén jegyzőkönyvben rögzítjük a történeteket. Ebben a munkában nemcsak a gazdasági vezetők segítenek bennünket, de alkalmanként a megyei közlekedésbiztonsági tanács és a VKBT tagjai is. Olykor-olykor az Autófelügyelet munkatársai is segítenek nekünk, és volt már rá példa, hogy a gazdaság területére érkező gépjárműveket szűrőpróbaszerűen ellenőrizték.

— Ezek azonban csak eseti ellenőrzések. Mi az, ami növeli a forgalom biztonságát az előbbieken kívül?
— A napi karbantartás minden gépjárművezető számára kötelező, és mivel ezért munkaidőt írunk jóvá, elmulasztása fegyelmi következménnyel járhat. A szállítási ágazatvezető és a garázmester szűrőpróbaszerűen naponta több járművet ellenőriz, így tulajdonképpen senki sem tudja, hogy mikor állítják meg egy napon belül, akár kétszer-háromszor is a gazdaság területén.

— Ezt a rendet, szigorúságot hogyan fogadják a gazdaság dolgozói?
— Úgy érzem, most már mindenki tudomásul veszi, ha gépjárműbe ül, erőgépet vezet, veszélyes tevékenységet folytat: indokolt a szigorú ellenőrzés. A következetesség, a szigorúság, a tervszerűen végzett felvilágosító munka végül is eredményeket hozott nálunk.

H. I.

Halál a gyalogátelőhelyen

Augusztus 18-án este nyolc óra után úgy közelítette meg K. I. szakmunkástanuló a Csapó utca—Senyei Oláh utca kereszteződésében levő gyalogátelőhelyet, hogy nekiütközött az ott áthaladó gyalogosnak, aki súlyos agyrésülésébe belehalt. K. I. arról sem tudott számot adni, hogyan került elé a gyalogos. Az utolsó pillanatban vette észre az — igaz, futólépésben közlekedő — embert. Megpróbálta kikerülni, de a motor eleje így is telibe találta. Mindketten nagyot estek, a gyalogos 11 métert

repült. A gázoló fiatalember is súlyos sérüléseket szenvedett.
A vizsgálat során kiderült, a 17 éves fiú kölcsönkérte (és kapta) társának a motor-kerekpárját, s azzal okozta a balesetet.

Vajon társa meggondolta-e ezt a kölcsönadást? És vajon a szülők meggondolják-e, hogy fiatalok gyermekeiknek valóban olyan sürgős-e megszereznie a jogosítványt a legveszélyesebb korban, a legveszélyesebb közlekedési eszközre?

Társaik életét védik

Úttörő közlekedési rendőrök

A Magyar Úttörők Szövetségének tevékenységi rendszérében helyet kapott a kis-dobosok és úttörők helyes közlekedési ismeretei elsajátításának, a biztonságos közlekedésre nevelésnek segítése. Az úttörőprogramok — az őrsi, a rajfoglalkozások keretében egyre több helyet kapnak a közlekedéssel kapcsolatos ismeretek. Beszélések, vetélkedők, különböző versenyek folynak, találkozóknak a közlekedésbiztonsági szakemberekkel, rendőrökkel.

A közlekedési úttörők tevékenysége mintegy két évtizedes múltra tekint vissza. Rendőrök, pedagógusok, úttörővezetők vállalták, hogy a tanulókat felkészítik: legyenek tanuló társaik segítői, védelmezői a közlekedés körülményei között, tevékenységükkel járuljanak hozzá a tanulókat fenyegető közlekedési balesetek elkerüléséhez. Tevékenységük fontos területei: tanuló társaik biztonságos közlekedésének elősegítése az iskolák környékén, iskolába menet és a tanítás befejezése időszakában; az iskolai közlekedési oktató-nevelő munka segítése, a tanulókat általános közlekedési nevelésének segítése.

A munka elismeréseként a kezdeti időszak „közlekedési járó” megnevezése helyett a belügyminiszter 1977

augusztusában az „úttörő közlekedési rendőr” megnevezést adományozta számukra, a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnökségének egyetértésével.

Az úttörő közlekedési rendőri alegységek számának növelése szükséges. 1983-ra létre kell jönnie a tevékenységi formának minden olyan iskolában, amelynek közlekedési környezete ezt megkívánja. Tevékenységükre nagy figyelmet fordítanak elsősorban a rendőri szervek, a közlekedésbiztonsági tanácsok. A különböző foglalkozások, vetélkedők, a vezetőik részére tartott tájékoztatók mind segítik a szolgálati tevékenység balesetmentes végrehajtását. A megyei és országos szakfórumok, szemlék rendezéseket, bővítik az úttörők ismereteit, hozzájárulnak a gyakorlatban történő sikeres alkalmazáshoz.

Tovább kell munkálkodni az úttörő közlekedési rendőrök szolgálati felszerelésének folyamatos biztosításán. Tekintettel a csak alsó tagozatos általános iskolák jelentős számára, célszerű kezdeni az illetékes tanácsokkal közösen a közlekedési környezet megvizsgálását, a szükséges forgalom-szervezési intézkedéseket, állami és társadalmi intézményekkel együttműködve.

Püspökladányi úttörő közlekedési rendőrök munkában

és továbbképzésen (Fotó: Nagy József)

„VIGYÁZZ, EZ NEM ÁLL MEG!”

Krimibe illő üldözés a Berettyó gátján

A baj hozta két lólopás ügyében nyomozó rendőr útjába a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság FU 54-23 kisteherautóját. Azazhogy előbb két, kerekpárral Pocsajba visszatérő határ-őr, találkozott (majdnem) ezzel a kísérőautóval.

Miért volt kísértetautó? Azért, mert néhányszor áttért az út menetirány szerinti bal oldalára, nem csekély riadalmat okozva ezzel a velük szemközt közlekedőknek, többek között a két határőrnek. Hogy elkerüljék a balesetet, mindketten az országút árkába ugrottak a kerekpárjukról. Ekkor jöttek a rendőrök, gépkocsival. Megálltak, megtanácskozták a dolgot, s úgy döntöttek, ellenőrzik a szemből jövő autót. Előbb néhány véten jött, vezetői beszámoltak a vétkesről, aki fantomként száguldozott a sötétben. Kiszármagja megjelent. Az egyik rendőr zseblámpával szabályosan „Megáll!” jelzést adott, csaknem az út közepén állva. A kísértetautó lassított, jelezte, hogy jobbra húzódik és megáll. Majd az utolsó pillanatban alacsonyabb fokozatba kapcsolt, s ismét gyorsított. Egy kiáltás harsant, az egyik rendőr: „Vigyázz, ez nem áll meg!” Társa az utolsó pillanatban félreugrott, s az autót eltűnt az estében.

Vajon mi oka van az autósoknak, hogy ilyen súlyos veszélyhelyzet előidézésé árán is menekül a hatósági emberek elől? Ez villant meg mind a négyük fejében, s beugrottak a gépkocsiba, s üldözöbe vették a másikat. Csakhamar megpillantották hátsó lámpáit, majd ismét eltűnt szem elől 90 kilométer óránkénti sebességgel sem tudták megközelíteni. A menekülő a Berettyó gátja felé kanyarodott, s csakhamar a keskeny földúton száguldozott tova. A felvert porban az üldözők alig látták, s tájékozódásukat az is rontotta, hogy a gépkocsi vezetője hol elottorta, hol felgyújtotta autója lámpáit. A gáton persze már „csak” 40—50 kilométeres sebességgel mentek. A határőrök riasztólővéssel adtak le a rendőr utasítására, hatástalanul. Ekkor következtek a hátsó kerékre célzott egyes géppisztolylővések. Az utolsó követően végre az UAZ féklámpái is kigyulladtak, a kocsi megállt. A rendőrök és határőrök kiugrottak

kocsijukból. Előbújt az üldözött is. Kissé támolygott. Ez és a belőle áradó alkoholszag érthetővé tette a dolgot. Félt az ittas vezetés miatti felelősségre vonástól.

Tanulságos, hogyan került ebbe a helyzetbe Király Károly, Debrecen, Vengőd u. 56. szám alatti lakos, mert ő volt az utolért gépkocsi vezetője. 1971-ben szerzett jogosítványt, s 1976-ban még kitüntetés is kapott a balesetmentesen teljesített 250 ezer kilométert.

Miután munkatársait szállásukhoz, a lakókocsikhoz vitte, megivott velük három üveg sört. Ekkor — ahogy vallomásaiban mondta — valaki kitalálta, hogy menjünk Hencidára. Ott is lecsúszott egy üveggel. Így tértek vissza Pocsajba, így ugrasztotta árokba Király a két határőr. A többi már tudjuk.

Végül is azért állt meg kocsijával, mert az egyik, a teherautóban ülő hat (!) munkatárs közül a kocsira adott lövéstől lábszáran megsérült. Az elsősegélynyújtás után kórházba mentek, ahol Király Károlytól vért vettek. A vér alkoholtartalma 1,6 ezrelék volt, ami magáért beszél, megmagyarázza a bizonytalan vezetést.

Király a bíróság előtt elmondta: megbánta tettét. 1983. január 3-tól gondatlanságból okozott közúti baleset miatt 10 hónap javító-nevelő munkára volt ítélve bencsökkentéssel súlyosbítva. Most félt a felelősségre vonástól.

Ez lehet magyarázat de nem lehet mentés. Azzal kellett volna méltányolnia az enyhe ítéletben megnyilvánult humanitást, hogy még a lehetőséget is elkerüli újabb törvénytörésnek. Ehelyett többet is elkövetett. A Debreceni Járásbíróság hivatalos személy elleni erőszak, közúti veszélyeztetés és ittas járművezetés büntetőértéért vonta felelősségre — másodsorban ebben az évben —, ezért év és hat hónap, börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte, és négy évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. Az ítélet fellebbezés miatt nem jogerős.

Göz József

Két kicsi kocsi...

Kivilágítatlan szénaszállítmány, relatív gyorshajts

Debrecenben találkoztak

Ki ne szeretné, ha egyszer csak előtte teremne egy zöld Zsiguli, mint a mesében szokásos? Elárulom: Az, aki az elsőbbséggel védett útvonalon közlekedik, s a zöld Zsiguli úgy kerül elé, hogy a saját autójával bele is rohan.

Augusztus hetedikén történt meg az eset. Egy Békéscsabára tartó s egy Debrecenbe Karcag felől haladó autó találkozott egymással a Vörös Hadsereg útja és a Dimitrov utcai kereszteződésben úgy, hogy bennük több mint tízezer forint kár keletkezett.

Az elsőbbségadás szabályait megszegő autós valószínűleg a közeledő villamost figyelte. Így fordulhatott elő, hogy a vallomása szerint: „Láttam ötven méterről a közeledő autót, s azon vettem észre, hogy már ütköztünk is”.

Hogy mindez a pillanat műve volt, ezt támasztja alá a másik autós is, aki ezt mondta: „Hirtelen előttem termett egy zöld Zsiguli”.

Szerencsére súlyosabb sérülés nem történt, csak a kocsikban, de az adott körülmények között (éppen arra jött egy villamos is) súlyos tragédia veszélye is fennállt.

A tanulságokat természetesen a vétkes félnek kell levonnia: Nem elég ötven méterről észlelni a védett úton közlekedő járművet, meg is kell adni neki az elsőbbséget.

De a vétlen autósoknak is illenék annyira figyelni, hogy ne érhessen ilyen váratlan meglepetés. Ötven méterről neki is észlelnie lehetett volna a veszélyt, s a városban megengedett, de még inkább az adott helyen reális, ennél kisebb sebességgel haladva meg is lehetett volna állnia az ütközés előtt.

G. J.

OPERABEL Parasz

Sok az egyezés a opera közt. Nemcsak kezeti hasonlóság, témaválasztás is: ségi dráma egyszerű környezetben. Ez lépünk az azonos zezat területére. A ve élet teljességét szerzozni (vero = iga lajdonképpen csak tét ragadja meg: a tönök, a vad sze világot. Mindkét műveik avatták „szerzővé: soha még sem tudták közelite bi műveikkel ezt a nó sikert. Egyezne hogy az olasz op mányának, elsősor művészetének tala goztak ki. Wagner operaforradalmának be tudták bizonyit az olasz bel cant lehet még újat, m mondani. Igaz, ez színekkel, nagyon lyozott harsánysá nik, de hatását má vesztí el. Böven át diák, a színpadi fe remtés egyívű egy ják ma is színpado más testvérenek sz dalművészt.

Persze, azért me különbözésegek is is mintegy egymást litve. A Paraszbec ségesebb és tömöre tésű, de zenei nyelv árnyalt. Itt mind rusztikus, a dallam bé választékosak, a cavallo művében bizonyos erőt is Bajazzóknak több érzelmi palettája, e felelően mélyebb a lekraj. Neddát Toniót szinte minde talása zeneileg is Canio vidám bekös már ott bujkál a Bajazzo” fájdalom. A Csokonai Szí eloszor vitte színpa operát, de előz utáni előadásban, kitérésnek hat, de kell mondani, hogy tikusi éveim alatt s szer sem tudtam a repositást értékel miert nem, a kiirt sodik szerezostás belépését a kritika sének ódiuma nélkül hetett kívárni. Ime

PRÓBASZÜN

Tévedés vigjáték

AVAGY AZ ÖSSZE-TÉVESZTHET IKERPÁROK ÉS TÁRSAIK

Harsány jelenet pen a Csokonai Sz padán, amikor ne sed órákban a ne pünk, hogy beelő évad harmadik b nak próbába. Sze a klasszikus sha színpad alapko bontakozik ki, no lyük körül elfordí dalvást elcsúsztat vánfalak — Kasz díszletei — igenc rüstített, stilizált, változatát adják színpadképnek.

A Tévedések Shakespeare első Két Plautus-drám gos helyzetet variá hogy benne két ik szetvévészthető. A Léner Péternek ez dik Shakespeare-d

— Az első a hólgy volt a Nem második pedig Ju a Szegedi Nemzetí ban. Hogy miert v megint Shapesea zeg ez színész, ren

Parasztbecsület – Bajazzók

Sok az egyezés a két olasz opera közt. Nemcsak a szerkezeti hasonlóság, hanem a témaválasztás is: féltékenységi dráma egyszerű emberek környezetében. Ezzel át is lépünk az azonos zenei irányzat területére. A verizmus az élet teljességét szeretné ábrázolni (vero = igaz), de tulajdonképpen csak egy szeletet ragadja meg: a nyers ösztönök, a vad szenvedélyek világát. Mindkét mestert a műveik avatták „egyműves” szerzővé: soha még csak meg sem tudták közelíteni későbbi műveikkel ezt a kiróbbinat művészetet. Egyeznek abban, hogy az olasz operahagyományban, elsősorban Verdi művészetének talaján virágoztak ki. Wagner és utódai operafordulmánál idején be tudták bizonyítani, hogy az olasz bel canto nyelvén lehet még újat, maradandót mondani. Igaz, ez rikitóbb színekkel, nagyon is hangsúlyozott harsánysággal történik, de hatását maig sem téveszti el. Böven áradó melodikák, a színpadi feszültségre reményes egyvívűsége tartják ma is színpadon az egymás testvéreinek számító két dalművet.

Persze, azért megvannak a különbségeik is, de ezek is mintegy egymást kiegyenlítve. A *Parasztbecsület* egységesebb és tömörebb felépítésű, de zenei nyelve kevésbé árnyalt. Itt minden nyers, rusztikus, a dallamok kevésbé választékosak, mint Leoncavallo műveiben — igaz, ez bizonyos erőt is jelent. A *Bajazzók*nak több színű az érzelmi palettája, ennek megfelelően melyebb a zenei lélekrajz. Neddát madárdala, Toniót szinte minden megszólalása zeneileg is jellemzi; Canio vidám bekeszontójában már ott bujkál a „Kacagj, Bajazzo” fájdalom.

A Csokonai Színház nem először vitte színpadra a két operát, de először egymás után előadásban. Szubjektív kiterjesztésnek hat, de egyszerű el kell mondani, hogy operakritikus éveim alatt szinte egyszerűen sem tudtam a teljes szereposztást értékelni. Miért, miért nem, a kiírt első és második szereposztások teljes belépését a kritika megkésésének ódiuma nélkül nem lehetett kivárni. Ime: a nyolc

nappal a bemutató utáni második előadás *Bajazzók*ban minden főszereplő azonos volt, egyedül Molnár Gábor váltotta fel Kecskés Sándor. Ez a tenoristánál logikus is volt, hiszen *Vadas Kiss László* példás művészi helytállással vállalta a premier mindkét tenor főszerepét, nyilván ugyanezt nem lehetett „cserebére” Horváth Józseftől elvárni. Röviden a hiánylista: *Karnausz Tibor* mint Turridu, *Kertész Tamás* mint Alfio és Silvio, *Gyapjas Tibor* mint Tonio, *Szónyi Ildikó* mint Lucia, *Horváth József* mint Canio és *Iván Ildikó* mint Nedda e sorok írásáig még nem lépett fel.

Van viszont a megvalósításnak két kulesembe, az immár tucatnyi éve együtt munkálkodó *Szabó László* karnagy és *Kertész Gyula* rendező. Ezúttal is sikerült egységes koncepciót kialakítaniuk. *Szabó László* a zenei megformálásban a verizmus lényegére, a felfokozott érzelmi életre helyezte a hangsúlyt, és sikeresen hozta egy-egybe a szép éneklést a stílus harsányabb hangzási követelményeivel. A két zenekari intermezzóban bátran élt a tempó szabadabb kezelésével, hangsúlyozva, hogy a dráma itt sem pihen. A zenekarban értő partnerre talált, a premieren egy-két belépési pontatlanságot eltekintve semmi kifogásunk nem lehetett az együttes ellen.

Kevésbé mondható ez el a *Török Géza* vezényelte második előadásról, azonban itt a kisebb rutin alighanem elhanyagolható tényező. Tudomás szerint a két előadás közti nyolc napon nem volt teljes színpadi próba, így bizony sokszor indult el külön úton a színpad és a zenekari árok, noha előbb-utóbb találkoztak. *Török Géza*t változtatlanul a jövő ígéréteinek érzem, a gyakorlat nyilván a többféle koncentrációs nehézség feladatában is edzjen fogja.

Kertész Gyula az egyszerűség oldaláról közeledett a verizmushoz. Ezt éreztem a *Parasztbecsület* minimalisra csökkentett díszleteiben, hiszen itt minden a lelkekben zajlik, a díszlet éppen csak a hátteret adja meg (templom és kocsmák, vakbuzgósg és

gyűlölet). Tetszett a szereplők fekete-fehér ruhamegoldása is.

Ami a zenében rikitó, jelen volt a *Bajazzók* színeiben: ez már a komédiások világa, ha úgy tetszik, ugyanazon érem másik oldala. A rendező szintje már a túlzásig is jelezte a színpadi játékkal a szélsőséges érzéseket, az ellentétes jellegűket. Ez ebben a stílusban el is fogadható: így lehet például igazán sarkítani Tonio sötét gyűlölködését a szerelmek egymásra találásának érzéki boldogságával. Erdemes nyomon követni az egyik előadástól a másikig keletkező apróbb újításokat, amelyek egy-egy szituációt aláhúznak, fokozzák a jellemző erőt, vagy éppen színebbé, mozgalmassabbá teszik a történetet.

Az eléggé statikus kórusoknál ez nem is könnyű feladat, különösen ha a szöveg szerint menni kellene, mégis leül a kórus önálló számának (harangkórus) énekléséhez. Hadj kerüljön itt sor a kórus teljesítményének méltatására, fejlődésének újabb elismerésére. Rendezés és karéneklés dicsérete a hűvösi kórus után hosszan zengő taps. *Pazar István* kórusát ezúttal is több intézmény énekesi egészítették ki, és igazság szerint egy gyenge pont van: a tenorszólam — de hát ez már afféle magyar betegség.

A jelmezek elsősorban a *Parasztbecsület*ben tetszettek, a *Bajazzók* tarkasága nem képviselt egészen egységes stílust. *Greguss Ildikó* továbbra is mestere a színek összekomponálásának. *Forray Gábor* díszletei általában odaillőek a műhöz, egyedül a *Bajazzók* színpadának görögös oszlopai zavartak.

A szereplők közül *Vadas Kiss László*t először üdvözöltük Debrecenben. Hangja igazi hőstenor színezet hordoz, ez főleg a magas regiszterben érezhető. Éneklése egy sokéves pályára nagy gyakorlatat mutatja, játékában viszont az operai sablonok olykor merevebben érvényesültek a ma megszokottnál. *Horváth József* oldottabban, szabadabban mozog, s bár a függöny mögött énekel, a

Siciliano még nem volt makulátlanul tiszta, a darab folyamán egyre jobban magára talált, és értékes Turridu-alkitást nyújtott. Santuzát *Mohos Nagy Éva* és *Czakó Mária* alakította. *Czakó Mária* átütő erejű, igazán olasz operára termett drámai szopránja elsősorban ezzel a hangminőséggel hat, amellyel kulturált az éneklése, és igyekszik játékkal is kitölteni a néha kissé hosszú zenekari közjátékokat. *Czakó Mária* utóbbi éveinek legjobb szerepét formálta meg, ezúttal sem fáradtságot, sem éneklési problémát nem éreztem nála, és színészeleg nagyon sokat adott hozzá az énekprodukcióhoz. Santuzza áriája emlékezetes marad a hallgatók számára.

*Gyapjas Tibor*t először volt szerencsém hallani. Alfio szerepében egy gazdag hanganyagú, jó színpadi mozgású énekest ismertem meg; ritmikai és intonációs biztonsággal még erősíteni kell, de erre a hangra lehet építeni. *Kertész Tamás* a *Bajazzók* Tonióját igen kiművelt énekléssel és sokoldalú színészi játékkal formálta meg, sűrűlva néha a groteszk még elvillanható határait. *Prologja*, *Neddával* való duettje és sok jellemző pillanata villan fel emlékezetemben mint énekesi-színészi elképzelés sikeres megvalósítása. Hangszínváltásai ebben a szerepben megfunkcióit is kaptak. A harmadik bariton, *Martin János* ezúttal is jól azonosult szerepével, *Silvio* parasztleányával.

Pelle Erzsébet Neddája minden ízében tetszett. Valamikor hangjának kicsi voltán sajnálkoztunk. Ma ennek nyoma sincs, sőt színeiben egyre gazdagabb lett. *Madárdala* maga a trillázó életöröm; hangja telten sötétté lesz, ha arra van szükség; bájosabb *Colombinát* pedig alig lehet elképzelni nála. Külön értéke természetes színpadi mozgása.

Kiseb szerepeikben a jó teljesítményt szolgálták *Iván Ildikó* és *Szónyi Ildikó* (*Lola*), *Tas Ildikó* (*Lucia*) és a *Beppo-Arlecchinót* megvalósító *Molnár Gábor* és *Kecskés Sándor*.

Straky Tibor

KÉPERNYŐ

1. Kegyenc

Ilyés Gyula előtt talán fel sem derengett a *Rómeó és Júlia*, miközben Teleki László eszméi nyomán a *Kegyencet* írta, nekem a tévéjáték láttán mégis a veronai szerelmek jutottak az eszembe. S nemcsak a meregoldat, a végső megoldás okán. A boldogtalanság, a cserepeire hullt öröm is a tragédia emlékezetét sejtette. Csak éppen túl az ifjúság habzásán, odébb néhány évtizeddel.

Persze tudom én, hogy egy ilyen futó ötlet aligha célozhatja az ilyési mű lényegét. De a remekművek úgy — annyiféleképpen értelmezhetőek, ahány olvasójuk (ez esetben nézőjük) van. Ettől remekművek. Különben is, ma már közhely, hogy Ilyés a *Kegyencben* az egyén és a hatalom viszonyát írta meg, azt, hogy Maximus milyen messzire mehet el a császár, a császárság szolgálatában. És ez a legkézenfekvőbb evidenciát a rendező, Vámos László még egy nyilatkozattal is megerősíti: „Maximus még a feleségét is nyilatkozattal is megerősíti: „Maximus még a feleségét is hajlandó feláldozni, hogy megmentsen a császárságot. Szilárdan hiszi, hogy minden áldozatot meg kell hozni az állam fennmaradásáért. Vitája Fulgentiusszal, az ellenzéki szenátorral Bánk és Petur kettősére emlékeztet. Ahogyan Katona drámájában Bánk az alkotmányos változtatások híve, Petur pedig a véres forradalomé, Ilyés művében is felvetődik a kérdés: evolúcióval vagy revolúcióval kell megdönteni a zsarnok hatalmát? A rajta esett sérelem győzi meg Bánkot is arról, hogy végeznie kell feleségét — ebben különbözik Bánktól —, végül hasonló következtetésre jut: „a zsarnokot el kell pusztítani”.

Mint minden nyilatkozat, szerencsére ez is csak egyik lehetőség az értelmezésnek. Mert emellett van több is. Vámos László rendezése átértékelt a nyilatkozatot. A dráma egy új rétegre tette a hangsúlyt. A Júliát a nő tragikus portréjára. Mert miközben a férfiak kockáznak, egymás érzéseinek magas feszültségét terhelik, mindig az asszony a vesztes. A lelke tisztaságával, a teste gyönyörével. Abban halmozódik fel az iszonyat, s önti el epével a csók mézét az ajkakon. Az igazi dráma, a végletekig kicézelt helyzet a Júliáé. Nem a választás hurokszorításában. A felismerésben. Ő ugyanis már Maximus rádöbbenését megelőzően tudja: kegyenc és császár egy tő két hajtása, de a gyökérzet s a lényeg ugyanaz.

Vámos László nagy felismerése, hogy Júlia végső mozdulata egyaránt szól Maximusnak és Valentinianusnak. Mert a lélek, ha amahhoz húzott is, a test emezt is magába fogadta. S ennyi jóvátehetően már egy asszony se tud elviselni. Minden bizonnal ezt érti meg, és ebben ad igazat neki Maximus is, amikor felhajtja a mérget, és nyomába ered a másik kettő árnyának.

Az ilyési drámát három kiváló alakítás ellenpontozza. Almási Éva valószínűleg nemcsak az eddigi, de az ezutáni Júliák legjobbja is. Játéka valami olyasmit sugall, hogy az asszonyi gyöngédség csak testi mivoltában van alárendelve az időnek. Reményében soha, s a jövő abban vigasztalattik. Sinkovits Imre Kegyence mindvégig megrendítő. S akkor legjobban, amikor önmaga árnyéka fűdi el felette a napot. Nagy meglepetés Trokán Péter Valentinianusa. Olyan hófokon ellenszenv, hogy már nemcsak utádni, de szeretni is kell.

A tévéjátékot remek csapatmunka mozgatja. Inke László, Mádj Szabó Gábor, Nagy Zoltán kitűnő karaktert mintáz, s ami a leglényegesebb: a dráma szövegének nemcsak a fényét, a tartalmát is elibélik tárják. S akik ismerik Ilyés prózáját, tudják, hogy ez a legtöbb, ami lehetséges.

2. Búcsú Strosmajertől

Kedves Doki! Mégiscsak disznóság, hogy mindig azok mennek el, akik legjobban megérdemelnék, hogy itt maradjanak. Maga is — vagy ahogy mostanában nálunk divik — Ön is — csupa lélek, csupa szív ember volt. És tessék... Jön egy infarktus, és pályája áldozata lesz. Söt. Hősi halottja. Hát igazság ez?...

Lehet, hogy most néhányan ironikusnak, sőt cinikusnak érzik ezeket a sorokat, de higgyék el, csak megrendültésem próbálok leplezni. Meg aztán Öntől tanultuk. Ön volt a tanítómesterünk, s most emlékéhez lennénk méltatlanok, ha elkezdennék szenelegni. Hogy így a szegény Strosmajer, úgy a drága jó Strosmajer... Csak semmi érzélgőség, nézzünk szembe a rideg tényekkel. Aki él, az számíthat rá; meg is fog halni. Még ha orvos is. Ahogy mondani szokták: halál ellen nincs orvosság. Nincs bizony. Mit tehetünk? Szeretteinket megsiratjuk, s Önt, kedves Strosmaier, igencsak megkedveltük.

Különben, akik ittmaradtak, azoknak se olyan fenékig tejfel az életük. Elzabét otthagytá Karel (én már az elején gondoltam, hogy ez egy link, jellemtelen pasas). Danka végleg egyedül maradt. Blazej házassága felbomlott. Inka elköltözött a férjétől. Persze, hogy valami vigasztalót is mondjak: az idős Sova visszatér a kórházba, s az orvosnő, akit megszeretett, eljön hozzá.

Egyébként minden megy a maga útján, úgy, ahogy az már nálunk, élőknel szokás.

P. S. A sorozatnak volna némi szociológiai tanulsága is, de hát azt megvonni nem a szemlélő feladata. Ami számomra tanulságos: az emberi érték vagy értéktelenség, boldogság vagy boldogtalanság mindenütt a társadalom tükörképe. Így hát hatása alól nem lehet kivonni magunkat.

3. Feliratos

Szombaton este a televízió gyakorlatával ellentétben (legalábbis így szoktuk meg az utóbbi időben) feliratos olasz filmet vetített. A bemondónak ezt igazolandó is volt érve. Ez: biztos sokan élvezik majd az olasz nyelv eredeti dallamát, muzsikáját. Jó, hogy mondta. A filmben ugyanis ezenkívül semmi mást nem lehetett élvezni. Ásatag volt, unalmas, elcsépelet.

Igaz, egy kis jóindulattal meg lehetne toldani ezzel is: vicces volt. Igen, annak idején ilyesmin nevtünk. Volt humorunk. Komolyan vettük, hogy az tényleg mulatságos, ha egy öregedő színdirektor minden este más és más táncoslánnyal megy szobára, holott impotens. De fenn kellett tartani a látszatot, hízalni kellett a legendát. Csakhogy: ha jó emlékszem, ebből az ötletből mi csináltunk egy remek vígjátékot, Feleki Kamill-lal. Egy hűbérurat játszott, aki a direktorhoz hasonló megmondóslásból egyszerűen csak úgy döntött: eltörli a „Ius primae noctis”-t. Aztán ebből keletkezett a kalamajka, s a csattanó, mert épp a hölgyek esengtek: ha istent ismer a földesúr, maradjon minden a régiben. A nászéjszakán ugyanis minden eddigit rá lehet kenni a szokásjog számlájára.

Némi öngúny, csipetnyi ironia persze volt ebben az olasz vígjátékban is. Kár, hogy túlságosan is takarékoskodtak vele, így meg kellett elégednünk azzal, ami maradt. Néhány ígéretek tiszta meg egy-két szárnalmas szóviccel, amely az eredetiben sem lehetett külön, mint a fordításban.

Az előbbi emlékezetesebb volt, mint az utóbbi...

Boda István

PRÓBASZÜNETBEN

Tévedések vígjátéka

AVAGY AZ ÖSSZE-TÉVESZTHETŐ IKERPÁROK ÉS TÁRSAIK

Harsány jelenet zajlik éppen a Csokonai Színház színpadán, amikor hétfőn a kései órákban a nézőterre lépünk, hogy beleköstöljünk az évad harmadik bemutatójának próbájába. Szemünk előtt a klasszikus shakespeare-i színpad alapkonstrukciója bontakozik ki, noha a tengelyük körül elfordítható és oldalvást elcsúsztatható paravánfalak — *Kaszner Péter* díszletei — igencsak teljes változatát adják ennek a színpadképnek.

A *Tévedések vígjátéka* Shakespeare első komédiája. Két Plautus-dráma mulatságos helyzetét variálja azáltal, hogy benne két ikerpár összetéveszthető. A rendezőnek, *Léner Péter*nek ez a harmadik Shakespeare-darabja:

— Az első a *Macranos* hölgy volt a Nemzetiben, a második pedig *Julius Caesar* a Szegedi Nemzeti Színházban. Hogy miért választottam megint Shakespeare-t? Jó közege ez színész, rendező és né-

ző számára egyaránt. Ma igencsak divatos szó az identitástudat; nos, ez a darab azt is példázta, hogy az embernek nagy küzdelmet kell folytatnia az identitástudatáért, de ha elég bátor és elég okos hozzá, akkor eljut odáig, hogy megtalálja önmaga helyét a világban.

A végsőkig kiaknázott szereplőcsere a mulatságos felrejtések sorozatát szül. A négy iker láthatólag kedvvel játszik, élvezik a szerepüket. A próbaszünetben mondják:

Dániel Zolt (Ephesusi Antipholus): — Jó, hogy fiatalok játszunk az egészért, mert így még maibbá vált a darab, bár a kosztümök és a kellékek jelzésekkel visszautalnak az eredeti környezetre. Mi négyen, akik az ikereket játszunk, egyébként is jó

kollektív viszonyban, barátságban vagyunk egymással, s ez mindenképpen használ a színpadi munkánknak.

Lipcei Tibor (Ephesusi Dromio): — A vígjátéki alaphelyzet a nézőnek önfeléd szórakozást ígér, a színészszemből azonban sokféle igényt támaszt, tehát szakmailag is hasznos feladat.

O. Szabó István (Syracusai Dromio): — Jó darab, remek szerepekkel. Az alakításra egészen gondolkodásunk, temperamentumunk, bosszúságunk vagy jókedvünk rányomja a bélyegét, a helyzetek zöme ugyanis napjainkban is könnyűszerrel előfordulhatna. Ezenkívül a *Tévedések vígjátéka* remek lehetőséget a fiatal színészek számára az egyéni és az együtt-

tes teljesítmény megméretésére.

Csikos Sándor (Syracusai Antipholus): — Mindenki a saját személyiségét próbálja megtalálni. Önmagát kell keresnie, olyan körülmények között, amikor saját személyisége van veszélyben. Korunkban, amikor többek között önmagunk megismerésére sincs időnk, ennek a törekvésnek tragikomikus színeze is van.

Négyükön kívül még legalább tizen színpadra lépnek a *Tévedések vígjátékában*. A Shakespeare-komédia bemutatója egy nappal megelőzi a *Csapodár madárkát*: október 28-án, pénteken lesz a premier a Csokonai Színházban.

J. N. J.

Magyar- Utolsó a közor

Szerdán este t...
alkalommal mér...
át a magyar és a...
rüg-válogatott. A...
alábbi a dánok...
az Európa-bajnoks...
országi döntőjébe...
magyar csapatnak...
a tisztes helytállás...
Az Európa-bajn...
zó csoportban D...
Budapesti sikerük...
nálában való re...
jelentene, mivel h...
tál előzőnk meg...
amelynek már cs...
xemburglak ellen...
van hátra.
A magyar csapa...
EB-selejtezők...
négy pontot gyű...
mind a négyet...
szerény képesség...
ellen.
A csoport állás...
1. Dánia 6 5 1
2. Anglia 7 4 2
3. Görög...
ország 5 2 1
4. Magyar...
ország 6 2 0
5. Luxemb...
burg 6 0 0
A két csapat el...
mérkőzését 1955.

Női röpl

DMVSC—Eger...
—13, 7, 13, 11). E...
zot, vezette Karsa...
DMVSC: Kincses,
Bálint, Baloghné,
posné, Csere; UR...
CSI, Nagy. Az ell...
tűnt: Szakmár és...
A talákozóra a...
patának labdarúg...
sét követően ker...
tődültek a nézők...
gesen biztatták a...
tot. Az első két...
így sokkolták a...
Nagy nélkül kezd...
magára talált a...
csak szoros küzd...
szített. Ezt követő

Kézilabda Győz

Több hetes...
sorozata szakadt...
I-B-ben játszó D...
csapatának. A ne...
is véget ért a ba...
utolsó fordulóban...
DOROC hazai pát...
a Derecske ellen...
pet előnyvel ny...
nokságot. A meg...
sítés első négy...
játsszónak vett...
múlt hét végén...
nél a Püspöklad...
fiaknál pedig a...
végzett az első...
colta ki az orszá...
osztályozóra való

Eredmények. N...
NB II: D. ME...
recske 25—18 (1...
mas Mann utca 3...
zette: Faragó, F...
vők: Vassné 9, L...
lász 5, Sallainé...
2, Darai 1, illet...
Katkó 5—5, Nyé...
ga 2, Szilágyi...
1—1. Már az els...
eldől a mérkőz...
gyáriak gyors...
megnyugtató elő...
szert. Jók: Tere...
Halász, Vassné...
(kapus), Katkó...
D. Kinizsi—Vár...
19 (11—11). Vág...
pálya, 100 néző...
dó, Mihalovics...
Göllövk: Boy...
kács 4, Zsadányi...
2, Dihenné, Zsír...
1—1. A második...
ben meggyőző j...
tott az élmezési...
zonnyitja ezt az...
fejezés előtt hár...
még 21—14 volt...
Jók: Bojtor, Luk...
si.

Megyei bajnok...
szás: D. Vörös M

DOMUS ARANYCSENGŐ

Személygépkocsit is nyerhet,
ha november 1-e és december 18-a között az ország bármelyik Domus Áruházában vásárol!

November 1-e és december 18-a között, amíg szól a Domus aranycsengője, minden 15 000 forintos vásárlás esetén sorsjegyet adunk. Ez a sorsjegy részt vesz a december 22-i nyilvános sorsoláson, a Budapest Domus Áruházban: XIII., Róbert Károly krt. 67.

A főnyeremény egy Skoda 105 S típusú személygépköci.
A II. díj: Stefi üllőgarnitúra.
A III. díj: Vénusz kárpitozott garnitúra.

További nyeremények: tévéfotel, III ékezőgarnitúra, hintaszék, komod, szekrény, szürkecsoki, kristályeszlár, szőnyeg, állólamp, étkezőszék

EXPRESSZ

Eleserjük Jerikó utcai, 3 szobás, csebdős, összkomfortos tanácsi lakásunkat másfél szobásra. Ugyanitt eladó 230 négyzetű gyümölcsös Haláson. Minden megoldás érdekel. „Oszi csere” jellegre a kiadóba.

Garzon összkomfortos lakás azonnali átadó 200 ezer + OTP. „Azonnal” jellegre a kiadóba.

1 + 2 fél szobás, 60 négyzetméteres OTP-s lakásunkat (nagy konyha, spájz) kp. + OTP-átvállalással eladó. „Zöld Sándor utca” jellegre a kiadóba.

2 + 2 fel OTP-s lakásunkat eleserjük másfél szobás szövetkezetes vagy tanácsi lakásra. Különbözötet kérünk. „Árpád téri ABC felett” jellegre a kiadóba.

2,5 szobás, hitelmentes szövetkezeti lakás eladó. 11 000 Ft/négyzetméter. Erdekldni 18 óra után. Háman K. út 12. fszt. 2.

65 négyzetméteres, 2,5 szobás, Jerikó utcai szövetkezeti lakásunkat 1 + 2 fel vagy 2 szobás szövetkezetre cseréltem. „Ukert és környék” jellegre a kiadóba.

Kétszobás, földszinti, déli fekvésű tizenhentes, szép környezetben levő lakás eladó. Debrecen, Maia János u. 21. fszt. 1.

Belvárosi, 63 négyzetméteres, parkettás, távfűtéses OTP-lakás eladó. „14 000 forint 2 négyzetméter” jellegre a kiadóba.

Hitelmentes, angol típusú, kétszintes, hárszobás, keszényteljes mellett sűrűn eladó. Tel.: 17-262.

Vennék lehetőleg OTP-hittel 2,5 szobás szövetkezeti vagy társasházi lakást (nem hágydírt) II. emeletre. „Egyetem környékén” jellegre a kiadóba.

Olesó béru, 1 szobás, földszinti tanácsi lakás cserélt 1 szobás, összkomfortosra, Baloghné, Szabadság útja 105.

Beköltözhető, gázfűtéses, szoba, konyha, fürdőszobás lakás Szabadság útja 2. alatt eladó. Erdekldni: Teleki u. 56.

Garzon udvaros társasházi lakás sűrűn eladó. Erdekldni 17 óra után, Lefkóvit Vilmos u. 78. Tel.: 25-598.

Eladó háromszobás, négyzetű vikendtelek telen is lakható parasztházal. „Sámsónker, százötvenez” jellegre a kiadóba.

Létal úton 210 négyzetű építési telek eladó. Erdekldni 17 óra után: Csapó u. 78. IV. 12. alatt.

Kertes ház cseréltem OTP-s vagy szövetkezetre, tanácsi is érdekel. megegyezés szerint. Diófa u. 24. Erdekldni 12 óráig.

Vezér utca közelében építendő ikerház építéshez társat keresek. Erdekldni: Vasáros u. 14.

Bocskaikerben 400 négyzetű gyümölcsös kis közházal eladó. Erdekldni: Vasáros u. 14.

Csemete utcán 1 + 2 fél szobás OTP-s lakás átállalással eladó. Erd. a 27-487-es telefonon 17 óra után.

2 szobás, ékezős szövetkezeti lakás eladó. Gőrgy u. 8. X. 84. Erdekldni este 7 után.

Elcserelem nyíregyházi, 64 négyzetméteres, földszinti, 2,5 szobás tanácsi lakásomat debreceni 2 szobásra. Ari István, Nyíregyháza, Öszlő u. 101. II. 15.

220 négyzetű, a Dimitrov u. 25. számú aleti családi ház sűrűn eladó. Másfél szobás tanácsi lakás szükség.

Kis ház 156 négyzetű telekkel eladó. Debrecen, Császár Péter u. 75.

Különálló szoba, konyha albertébe kiadó. Üszó u. 3/A.

Kis bútorozott szoba fürdőszoba-haszálattal dítként albertébe kiadó. Bethlen u. 52. V. em. 31.

200 négyzetű kert cseh faházal eladó. Sámsóni út—Sziklayakor (villany, két van). Erdekldni: Kún Béla u. 16. III. 1.

Eladó háromszobás, négyzetű vikendtelek telen is lakható parasztházal. „Sámsónker, százötvenez” jellegre a kiadóba.

Létal úton 210 négyzetű építési telek eladó. Erdekldni 17 óra után: Csapó u. 78. IV. 12. alatt.

Kertes ház cseréltem OTP-s vagy szövetkezetre, tanácsi is érdekel. megegyezés szerint. Diófa u. 24. Erdekldni 12 óráig.

Vezér utca közelében építendő ikerház építéshez társat keresek. Erdekldni: Vasáros u. 14.

Bocskaikerben 400 négyzetű gyümölcsös kis közházal eladó. Erdekldni: Vasáros u. 14.

Csemete utcán 1 + 2 fél szobás OTP-s lakás átállalással eladó. Erd. a 27-487-es telefonon 17 óra után.

2 szobás, ékezős szövetkezeti lakás eladó. Gőrgy u. 8. X. 84. Erdekldni este 7 után.

Elcserelem nyíregyházi, 64 négyzetméteres, földszinti, 2,5 szobás tanácsi lakásomat debreceni 2 szobásra. Ari István, Nyíregyháza, Öszlő u. 101. II. 15.

220 négyzetű, a Dimitrov u. 25. számú aleti családi ház sűrűn eladó. Másfél szobás tanácsi lakás szükség.

Kis ház 156 négyzetű telekkel eladó. Debrecen, Császár Péter u. 75.

Különálló szoba, konyha albertébe kiadó. Üszó u. 3/A.

Kis bútorozott szoba fürdőszoba-haszálattal dítként albertébe kiadó. Bethlen u. 52. V. em. 31.

Schweppes

Minden ízben Itatok

Ginger Ale a jégs-tűzes nyáron

Gázfűtés alberté szoba, konyha kiadó. „Baross u.” jellegre a kiadóba.

Magánházban levő, teljesen különálló szoba, fürdőszoba két egyetemista részére albertébe kiadó. Megrekinthető 17 óra után, vasárnap egész nap. Gyöngyösi u. 7.

500-as Fiat olcsón eladó. Debrecen, Görgey u. 6. IX. 76., Farkas.

Varrógéppel rendelkező, 1204. számszámú konfekcióvarrónó bedolgozott vállal. Butikosnak is. „Fő a minőség” jellegre a kiadóba.

Eladók nagyméretű téglák, ajtók, ablakok, szovatti cserép, horngyazott lemez, csatorna, cserépkályha, beton járdalapok. Béke útja 55. sz. alatt.

Fejes kőpósta 6 Ft/kg helyszínen szombaton eladó. Diószegi úton, a kondorosi hid után. Boros-dűlő, saroktelek.

Eladó egy régi ebéd-lőszekrény, ovális asztal, székek, teafűző, spáherel, ajtólap, keprítoszlop, virágállvány. Bajnok u. 17.

ZY frsz. 1500-as Lada eladó. MAV-kolónia 31. Erdekldni 16 óra után.

Uzletihelyiség átadásal érbe adó, ugyanott fűtött garázs kiadó. Karácsony György u. 3. I. 7. a. Tel. 12-058. 17 óra után.

A típusú garázs a Vörös Hadsereg útja 45—47. szám alatt nov. 1-től kiadó 2 mázsa otelői szőlő eladó. Tel. 21-151.

Női kerékpár, drapp felikabát, vadonatúj szörmesapkák, 4 m-es fűzős eladó. Telefon: 26-402.

Hőgyési tenyészkek eladók. Báthori u. 36.

Vasárnap délel 2 és fél hónapos fekete tascó kutyá az Arany János utcán elvezett. Kérjük a becsületes megtalálót, jutalom ellenében visszahozni szíveskedjen. Arany János u. 19. I. em.

Borszóló eladó. Öszlő köz 8. fszt. 2.

Eladó 2 db 100 W-os Leeny hangfal + 2 db 100 W-os hangfal + 5 csatornás sztereo keverő-előerősítő + 2x100 W-os sztereo végfok. Nagyerdő krt. 32. II. 1.

Eladó kevés csutka és 1 db 6 m. 2 collos horngyazott cső. Bellepölő 285. Karsai-ék. Létal utból

Dolgozókat alkalmaznak

Az Alföldi Nyomda korszerű termelőberendezéseinek kezelésére férfi munkatársakat keresünk, továbbá alkalmazunk számítástechnikai műszereket, esztergályos, fűtészereket, marókat, kazánfűtők, segédmunkásokat, takarítókat. Jelentkezés: Bősözmenyi út 6.

A Debreceni Beromfi-feldolgozó Vállalat azonnali belépéssel felvezet statisztikus, munkügyi eladót, munkügyi adminisztrátort, bérizsámolókat. Felvezetünk még legalább 5 éves gyakorlattal rendelkező esztergályost, kömüves szakmunkást, forgácsológéphez értő lakatos napközli otthonba részmunkadós, szakképzett varrónőt, lehet nyugdíjas is, és jó kereseti lehetőséggel 2 műszakba női dolgozókat csomagoláshoz és feldolgozószobák. Kitépt munkakönyvi bejegyzésű dolgozók jelentkezését nem kérjük. Jelentkezés: Debrecen, Diószegi út 1. sz. Munkügyi osztály.

A Kelet-magyarországi MEH Nyersanyag-hasznosító Vállalat felvétele keres új, korszerű, modern gépekkel berendezett Bajnok utcai telephelyre női, férfi papírválogató munkásokat. Jelentkezni lehet a telephelyen.

Középfokú munkügyi végzettséggel munkügyi eladót felvezet a Szalag- és Zsinórgyár, Debrecen, Bethlen u. 30—32.

A Dienes László Eü. Szakközép- és Szakiskola mosónő, konyhai dolgozó, takarítót két műszakba felvezet. Jelentkezés: Madzser József Kollégium, Tanácsköztársaság útja 75.

Női és férfi munkarőt eladói és segédmunkást munkakörbe felvezet a Bizományi Áruház Vállalat, Debrecen, Simonffy u. 1/C.

Erejtésgizet férfi munkarőt 3 műszakba segédművezető-gyakornoknak, lakatos szakmunkást 1 műszakba, férfi segédmunkást 1 műszakba felvezet a Szalag- és Zsinórgyár, Debrecen, Bethlen u. 30—32. sz.

A Debreceni Ingatlankezelő és -közvetítő Vállalat VT—20-as számközpont operátorokat közép- és felsőfokú végzettséggel, egy műszakos üzemeltetéssel felvezet. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés az ügyvitelgépészeti csoportvezetőnél, Péterfy u. 25.

A Nyiradonyi Új Elet Mgtz sz. biztonsági-technikai üzeme felvétele keres kivitelezési munkára villanyszerelő szak- és betanított munkásokat, valamint lakatos szakmunkásokat. Jelentkezés: Debrecen, Bihar u. 7. sz. 8—15 óráig.

Azonnali belépéssel alkalmazunk vezető engedélyvel rendelkező dízel- és elektromotorgéncs-vezetőket. Jelentkezés: KEMIKÁL, Debrecen, Monostorpályi út 5.

A KEMIKÁL Építési Műgyantagyára gyakorlott kazánfűtő, valamint csőszerező szakmunkást alkalmaz Nyiradonyi üzemből. Jelentkezés: Nyiradony, Széchenyi u. 105.

A Hunyadi Mgtz alapítványkészség felvétele keres a javító-műhelybe erőgépszerezőket, mezőgazdaságigép-szerezőket, lakatosokat, segédmunkásokat, motorszerezőket és karosszérialakatosokat. Erdekldni lehet a Kishegyesi út végén lévő műhelyünkkel az üzemeltetés vezetőjénél vagy a műhely vezetőjénél. Megközelíthető a 17-es autóbusszal, melynek menetrendjéhez van igazítva a munkaidő.

HALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudjuk, hogy **TOTOS KAROLYNE** Kovács Pirokka, 1983. október 24-én, rövid betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1983. október 27-én, csütörtökön 12 óra körül lesz a Köztemető 1. sz. ravatalozó terméből polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Haláp 97. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudjuk, hogy **SZÓKE LASZLÓNE** volt POCSAI JÁNOSNE Kovács Jolán, 71 éves korában, hosszan tartó szenvedés után csendesen elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1983. október 28-án, 14 óra körül lesz a Köztemető kolumbáriumának 1. sz. ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Lakás: 4024 Debrecen, Vörös Hadsereg útja 22. Előző: Bősözmenyi út 10. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudjuk, hogy **MEZŐ JOZSEF** MAV-nyugdíjas Gellénor 77 éves korában váratlan hirtelenséggel elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1983. október 28-án, 11 óra körül lesz a Köztemető 1. sz. ravatalozó terméből (kolumbáriumából) polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Vörösmarty u. 10. I. 8. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudjuk, hogy **BALOGH MIKLÓS** MAV-nyugdíjas, 57 éves korában hosszan tartó betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1983. október 27-én, csütörtökön 2 óra körül lesz a Köztemető kolumbáriumának 1. sz. ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Szechenyi u. 83. III. (Előző lakás Kétfalomban u. 10.) A gyászoló család.

A Gyermekelemezési Konyha felvétele keres azonnali belépéssel gépkocsikísérőt. Illetve portást erkölcsi bizonyítvánnyal. Jelentkezés: Debrecen, Damjanich u. 20.

Villásárgonc-vezetőket, rakári dolgozókat, vagonrakókat felvezet az Alföldi Elélmiszter- és Vegyárú-ker. Vállalat, Debrecen, Diószegi út 22/C. A Debreceni Építőipari Vállalat gyakorlati rendelkező forgalmi győrelőt és anyagkönyvelőt keres felvétele. Jelentkezés a vállalat számviteli osztályvezetőjénél, Debrecen, Darabos u. 9—11. sz.

Az AGROKER Vállalat villásárgonc-vezetőket, rakodót és segédmunkást alkalmaz. Jelentkezés: Diószegi út 3—5. sz.

A Tisza menté Mgtz. ip. főigazgató legalább 3 éves ép. ip. kivitelezői gyakorlattal és középiskolai szakirányú képesítéssel rendelkező vezetőt keres a hajdúszoboszlói kirendeltség vezetésébe. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezni írásban vagy személyesen: Hajdúszoboszló, Kun Béla u. 15. sz. alatt. Felvezetünk továbbá kömüves segédmunkásokat is. Jelentkezés a fenti cím alatt.

A Kisegítő Foglalkoztató Iskola és Nevelőotthon, Debrecen, Budai E. u. 2. sz. takarítót, valamint konyhai dolgozókat alkalmaz.

A Református Kollégium Gimnáziuma takarítót keres felvétele. Jelentkezés személyesen a gimnázium 1. em. 8. sz. helyiségében (Kálvin tér 16.) október 28-án délelőtt 8—12 óra között.

A SZOT Kohász Gyógyuduló, Debrecen, Pallagi út 5. sz. felvezet női konyhai dolgozókat és szállodal takarítót.

A Hajdú-Bihar megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat felvétele keres húsipari szakmunkásokat, férfi és női betanított és segédmunkásokat, szennyvízkezelőt képesítéssel, valamint targoncavezetőket. Fizetés megegyezés szerint. Kedvezményes üzemi étkeztetés és munkaszállás biztosítunk.

Ne sokat költösn, vegyen inkább kölcsön!

Tegye könnyebbé a második műszakot, **BÉRELJEN** kárpit- és szőnyegtisztító gépet, automata mosógépet. Hiányzó lakáskulcsait másoltassa nálunk!

Kölcsönzöbölt, Debrecen, Hatvan u. 1.

AZONNALI BELÉPÉSEL FELVEZÜNK

autószerelőket, betanított autószerelőket, karosszérialakatosokat, mezőgazdaságigépszerezőket, esztergályosokat, hegesztőket, betanított fenyezőket, targoncavezetőt, szervizmunkást, segédmunkásokat, műhely-, udvartakarítókat, szakközépiskolát végzett fiatal szakmunkásokat, anyagkönyvelőket és általános adminisztrátorokat.

Jó kereseti lehetőség, kedvező feltételek.

Jelentkezés a műszaki vagy személyzeti vezetőnél.

Debreceni Autójavító Ipari Szövetkezet
Debrecen, István út 89. sz. alatt.
Telefon: 13-185.

KALOR KAZÁN!

Energiatakarékos, hőszigetelt, szén- és vegyes tüzelésű

Teljesítménye:
K—3 tip.: 26 000 kcal/30,2 kW
K—4 tip.: 41 000 kcal/47,6 kW

SZAMÓCA, ÖSZIBARACK ALMA, SÁRGABARACK

A GYÖNGY ÜDÍTŐLÉCSALÁD ÚJABB TAGJA

11-es üvegben is!

SONA JOBB KORTY

